

Sygnatura akt XI C 1428/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 1 lipca 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XI Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Wojciech Wojnar

Protokolant: Barbara Gremblewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 lipca 2014 r. we W.

sprawy z powództwa W. S.

przeciwko (...) S.A.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powoda W. S. kwotę 3.947,75 zł (trzy tysiące dziewięćset czterdzieści siedem złotych siedemdziesiąt pięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 20 maja 2012 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 666,92 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Powód W. S. domagał się zasądzenia od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w S. kwoty 4.499,61 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 maja 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, podnosząc, że dochodzona kwota stanowi brakującą kwotę należnego powodowi odszkodowania za uszkodzony w wyniku zdarzenia drogowego samochód powoda.

W dniu 13 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu wydał w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując wysokość szkody wskazanej przez powoda i podnosząc, że szkoda powinna zostać ustalona według średnich cen rynkowych.

Sąd ustalił co następuje:

W dniu 18 kwietnia 2012 r. w wyniku zdarzenia drogowego uległ uszkodzeniu samochód marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący własność W. S..

Sprawca zdarzenia zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów cywilnych z (...) S.A. z siedzibą w S. (dalej (...)).

(bezsporne)

W dniu 19 kwietnia 2012 r. W. S. zawiadomił (...) o szkodzie.

W toku postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel w dniu wypłacił mu kwotę 2.828,31 zł.

(dowód: - kalkulacja naprawy, k. 11-15)

Rzeczywisty koszt naprawy samochodu A. (...) według średnich roboczogodzin dla prac mechanicznych, blacharskich i lakierniczych w wysokości 100 zł netto przy zastosowaniu:

- oryginalnych części zamiennych o oznaczeniu O wynosił 6.776,06 zł brutto;
- oryginalnych części zamiennych o oznaczeniu O i porównywalnej jakości o oznaczeniu „P, PJ” wynosił 6.161,14 zł.

Naprawa pojazdu W. S. powinna obejmować oryginalne części zamienne. Zastosowanie części zamiennych porównywalnej jakości może uniemożliwić przeprowadzenie profesjonalnej naprawy tego samochodu. Przyjęte przez (...) w kosztorysie sposób naprawy i technologia pozwalały na przywrócenie pojazdu do stanu poprzedniego. Jednakże przyjęte przez (...) stawki roboczogodzin za prace mechaniczne, blacharskie i lakiernicze oraz ceny części zamiennych, istotnie odbiegają od cen, które występowały na rynku w okresie powstania szkody.

(dowód: - kalkulacja naprawy, k. 16-20;

- dokumentacja fotograficzna, k. 21-24;

- dokumenty zawarte w aktach szkodowych, k. 46-176, a w tym:

dokumentacja fotograficzna, k. 47-72, 151-154,

protokół szkody, k. 166;

- opinia biegłego sądowego, k. 198-215)

W. S. wzywał (...) do wypłaty brakującej części odszkodowania.

(dowód: - korespondencja stron, k. 25-32)

Powyższe ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Według § 2 umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia. W oparciu zaś o § 4 uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela określony jest przez zakres odpowiedzialności ubezpieczonego, w granicach sumy gwarancyjnej (tak m.in.: art. 36 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych). Odpowiedzialność strony pozwanej jest zatem odpowiedzialnością pochodną, zależną od odpowiedzialności posiadacza samoistnego pojazdu, który ubezpieczył się od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Podstawę prawną tej odpowiedzialności stanowi art. 415 k.c. w zw. z art. 436 § 2 k.c.

W myśl art. 13 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie lub świadczenie z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń, zawartej z nim ugody, prawomocnego orzeczenia sądu lub w sposób określony w przepisach ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. W obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie wyżej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że sprawca kolizji zawarł umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych ze stroną pozwaną. Ponadto, poza sporem było zarówno to, że samochód powoda uległ uszkodzeniu w wyniku tego zdarzenia drogowego, jak i zakres uszkodzeń.

Sporne między stronami natomiast było, czy wypłacone przez stronę pozwaną do tej pory odszkodowanie odpowiada wielkości szkody.

Odnosząc się do tej kwestii, zważyć należy, że podstawową funkcją odszkodowania jest kompensacja, co oznacza, iż odszkodowanie winno przywrócić w majątku poszkodowanego stan naruszony zdarzeniem, wyrządzającym szkodę. Powyższe realizuje dyspozycję zawartą w art. 361 § 2 k.c., zgodnie z którym naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz ewentualne korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zgodnie z art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Zakres jego odpowiedzialności wyznacza zatem przesłanka zaistnienia pomiędzy zdarzeniem, a powstałą szkodą adekwatnego związku przyczynowego. Naprawienie szkody następuje natomiast według wyboru poszkodowanego bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej (art. 363 § 1 k.c.). Niewątpliwie zgodnie z utrwalonym stanowiskiem szkoda objęta odpowiedzialnością ubezpieczyciela podlega naprawieniu według ogólnych zasad zawartych w art. 361-363 k.c., co oznacza m.in., że wypłacone odszkodowanie ma wyrównać uszczerbek powstały w sferze majątku poszkodowanego polegający na utracie aktywów lub zwiększeniu się pasywów. Odszkodowanie obejmuje zatem wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki niezbędne dla wyrównania doznanego uszczerbku.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, iż szkoda równoznaczna jest z uszczerbkiem majątkowym, powstałym wbrew woli poszkodowanego, obejmującym różnicę pomiędzy obecnym jego stanem majątkowym a stanem majątkowym jaki zaistniałby, gdyby nie zdarzenie wywołujące szkodę (wyrok SN z dnia 22 listopada 1963r., III PO 31/63). W odniesieniu do szkody komunikacyjnej jest to w praktyce różnica pomiędzy wartością, jaką pojazd przedstawiał w chwili wypadku, a jego wartością po wypadku, a zatem kwota jaką trzeba wydać, aby przywrócić pojazd do stanu sprzed wypadku (uchwała SN z dnia 15 listopada 2001r., III CZP 68/2001).

W przypadku odpowiedzialności ubezpieczyciela wynikającej z tytułu umowy odpowiedzialności cywilnej do należnego poszkodowanemu odszkodowania zastosowanie znajduje zasada pełnego odszkodowania, tzn. odszkodowanie obejmuje przede wszystkim kwotę pieniężną konieczną do opłacenia naprawy uszkodzonego samochodu i przywrócenia mu stanu, w jakim znajdował się przed wypadkiem. Jednocześnie podkreślić należy, iż – stosownie do stanowiska Sądu Najwyższego – obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy i czy w ogóle zamierza tego dokonać (wyrok SN z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00, Lex nr 55515).

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że koszt naprawy wskazany w kalkulacji sporządzonej na zlecenie strony pozwanej był zaniżony. Przyjęte przez (...) w kosztorysie sposób naprawy i technologia pozwalały na przywrócenie pojazdu do stanu poprzedniego, jednakże stawki roboczogodzin za prace mechaniczne, blacharskie i lakiernicze oraz ceny części zamiennych, w oparciu o które pozwana spółka ustalała wysokość należnego odszkodowania, istotnie odbiegają od cen, które występowały na rynku w okresie powstania szkody.

Tym samym, za podstawę ustalenia należnego powodowi odszkodowania Sąd przyjął sporządzoną w sprawie opinię biegłego sądowego. W oparciu o tę opinię Sąd uznał, że wysokość odszkodowania w niniejszej sprawie powinna odpowiadać kosztowi naprawy wykonanej przy użyciu nowych oryginalnych części zamiennych pojazdu, albowiem stosowanie części zamiennych porównywalnej jakości może uniemożliwić profesjonalną naprawę pojazdu. Wszystkie zatem wymieniane części powinny posiadać cechę części oryginalnych. W ocenie Sądu poszkodowany był uprawniony do dokonania naprawy samochodu za pomocą części o najwyższej jakości. Wybór oryginalnych części zamiennych gwarantuje poszkodowanemu wysoką jakość montowanych części, odpowiedni poziom bezpieczeństwa oraz właściwą sprawność techniczną samochodu. Przyjęcie innych mierników w postaci cen części zamiennych o porównywalnej jakości równoznaczne byłoby z narzuceniem przez ubezpieczyciela poszkodowanemu sposobu naprawy uszkodzonego pojazdu, naruszałoby prawo do dokonania naprawy samochodu zgodnie z technologią zalecaną przez producenta pojazdu, a nadto narażałoby na obniżenie wartości pojazdu. Ponadto zdaniem Sądu, brak jest podstaw do stosowania jakichkolwiek wskaźników amortyzacji części zamiennych wymienionych w pojeździe na nowe. Brak podstaw do obniżenia ceny oryginalnych części zamiennych, wynika z faktu, że żaden z wymienianych elementów nie był uszkodzony. Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 361 § 2 k.c., w przypadku uszkodzenia rzeczy w stopniu umożliwiającym przywrócenie jej do stanu poprzedniego osoba odpowiedzialna za szkodę obowiązana jest zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy uszkodzonej. Do wydatków tych należy zaliczyć także koszt nowych części i innych materiałów, których użycie było niezbędne do naprawienia uszkodzonej rzeczy (por. wyrok SN z dnia 5 listopada 1980 r., III CRN 223/80, OSNC 1981/10/186). Przywrócenie bowiem rzeczy uszkodzonej do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu jej do stanu używalności w takim zakresie, jaki istniał przed wyrządzeniem szkody. Jeżeli do osiągnięcia tego celu konieczne jest użycie nowych elementów, to poniesione na to wydatki wchodzą w skład kosztów naprawienia szkody przez przywrócenie rzeczy do stanu poprzedniego. W konsekwencji wydatki te ostatecznie obciążają osobę odpowiedzialną za szkodę (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 5 listopada 1980 r., j.w.). Ponadto podkreślić należy, że jak wskazał w swojej opinii biegły, naprawa pojazdu była możliwa i technicznie uzasadniona, a przywrócenie pojazdu do stanu sprzed zdarzenia mogło zostać przeprowadzone również w warsztacie poza siecią (...) czyli w warsztacie nieautoryzowanym.

W kontekście powyższych rozważań należy zwrócić uwagę na kwestię wartości rynkowej samochodu uszkodzonego na skutek kolizji. Każdy pojazd uczestniczący w kolizji, nawet naprawiony w serwisie autoryzowanym przy użyciu nowych, oryginalnych części traci na wartości rynkowej w przypadku próby sprzedaży. Nie istnieje bowiem metoda naprawiania pojazdów pozwalająca na ukrycie faktu i miejsca naprawy. Oznacza to, iż jest możliwa sytuacja, kiedy wskutek użycia do naprawy części uszkodzonej na nową, szczególnie wartościową, nastąpi wzrost wartości pojazdu w porównaniu ze stanem istniejącym przed wyrządzeniem szkody. Sytuacja taka może mieć miejsce wtedy, gdy do wymiany została zakwalifikowana część, która była już – na skutek wcześniejszej kolizji – uszkodzona i nie została naprawiona, bądź została wcześniej naprawiona przy użyciu części stanowiących zamienniki nie posiadające logo producenta pojazdu. Należało jednak zważyć, iż w niniejszej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca. Jak wynikało z dowodów przedstawionych przez strony, w szczególności akt szkody brak było podstaw do przyjęcia, iż w przedmiotowym pojeździe przed kolizją istniały nienaprawione uszkodzenia, czy, że ewentualnie w celu naprawienia powstałych uszkodzeń zamontowane były części nie pochodzące od producenta pojazdu (zamienniki). Nie było zatem uzasadnione zastosowanie w kalkulacji naprawy – decydującej ostatecznie o wysokości przyznanego odszkodowania – jakiegokolwiek korekty zmniejszającej wartość wymienianych części.

Wskazać również należy, że odszkodowanie za szkodę poniesioną w wyniku uszkodzenia pojazdu mechanicznego, należącego do poszkodowanego nie będącego podatnikiem podatku VAT, ustalone według cen części zamiennych i usług koniecznych do wykonania naprawy pojazdu, obejmuje mieszczący się w tych cenach podatek VAT (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 908/00 LEX nr 54365). W niniejszej sprawie zasadne było zasądzenie kosztów naprawy w kwocie brutto, albowiem strona pozwana, na której spoczywał ciężar dowodu w tym zakresie, nie wykazała, że poszkodowany był płatnikiem VAT.

Z powyższych przyczyn Sąd, opierając na się na przedłożonej do akt sprawy opinii biegłego sądowego, ustalił wysokość odszkodowania, przyjmując średni koszt naprawy przedmiotowego samochodu według obowiązujących

stawek roboczogodzin dla prac mechanicznych, blacharskich i lakierniczych (tj. 100 zł netto) oraz przy zastosowaniu oryginalnych części zamiennych według aktualnych cen na kwotę 6.776,06 zł brutto. Strona powodowa w niniejszym postępowaniu dochodziła kwoty 4.499,61 zł brutto stanowiącej różnicę pomiędzy rzeczywistą wartością szkody a wypłaconym dotychczas przez stronę pozwaną odszkodowaniem. W związku z ustalonym kosztem naprawy w wysokości oraz przy uwzględnieniu wypłaconej dotychczas przez stronę pozwaną części odszkodowania w wysokości 2.828,31 zł brutto, żądanie strony powodowej było uzasadnione co do kwoty 3.947,75 zł, natomiast w pozostałej części jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Żądanie odsetek od zasądzonej kwoty za czas opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego uzasadnia treść art. 481 § 1 k.c. Legitymacja do żądania odsetek istnieje bez względu na to, czy strona powodowa poniosła szkodę w związku z opóźnieniem strony pozwanej i czy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które strona pozwana ponosi odpowiedzialność. Zgodnie z art. 481 § 2 k.c. w niniejszej sprawie stronie powodowej należą się odsetki ustawowe, jako że stopa odsetek nie była z góry oznaczona. Ponadto zgodnie z treścią art. 455 k.c. termin spełnienia świadczenia może być oznaczony (w ustawie lub umowie) albo wynikać z właściwości zobowiązania – w pozostałych zaś sytuacjach świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. W myśl art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W niniejszej sprawie poszkodowany powód dokonał zgłoszenia szkody w dniu 19 kwietnia 2012 r., a zatem strona pozwana zobowiązana była do zlikwidowania szkody w terminie 30 dni tj. najpóźniej do dnia 19 maja 2012 r. W związku z tym żądanie odsetek od roszczenia głównego uzasadnione jest od dnia następującego po tej dacie czyli od dnia 20 maja 2012 r.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w punkcie I tenoru wyroku, w punkcie II oddalając powództwo w pozostałym niewykazanym zakresie.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu w punkcie III sentencji wyroku zapadło w oparciu o dyspozycję art. 100 zd.1 k.p.c. Zgodnie powyższym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Stosunkowe rozdzielenie kosztów polega na wyważonym rozłożeniu kosztów pomiędzy stronami, przy uwzględnieniu wysokości, w jakiej zostały poniesione oraz stosownie do wyniku postępowania czyli stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia dochodzonych w toku postępowania żądań.

W sprawie powód koszty w wysokości 842 zł, na które składają się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 225 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 600 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Natomiast wśród poniesionych przez stronę pozwaną kosztów w łącznej wysokości 617 zł wymienić należy: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 600 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. W sumie koszty wyniosły 1.459 zł. W związku z tym, że w niniejszym postępowaniu powód wygrał niniejszą sprawę w 88 %, strona pozwana zaś 12 %, powód powinien ponieść 12 % wszystkich kosztów, a strona pozwana 88%. Po wzajemnej kompensacji koszty zasądzone od strony pozwanej na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu wynoszą 666,92 zł, o czym orzeczono w punkcie III wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w rep. C.
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi strony pozwanej.
3. K.. 14 dni.